

X_EVlna

Vlna implemented in X_ET_EX

Zdeněk Wagner

<http://icebearsoft.euweb.cz>

25 March 2017

Contents/Obsah

1 English manual	2
1.1 Purpose	2
1.2 Installation	2
1.3 Usage in X _E L _A T _E X	2
1.4 Usage in plain X _E T _E X	2
1.5 Enabling and disabling	2
1.6 Implementation details	3
1.7 Changes	3
1.8 License	3
2 Český manuál	4
2.1 Účel	4
2.2 Instalace	4
2.3 Použití v X _E L _A T _E Xu	4
2.4 Použití v plain X _E T _E Xu	4
2.5 Zapnutí a vypnutí vlnek	4
2.6 Implementační detaily	5
2.7 Změny	5
2.8 Licence	5

1 English manual

This is a manual for “vlna” implemented in $\text{\LaTeX}$. It can be used in plain $\text{\TeX}$ as well as in $\text{\LaTeX}$.

1.1 Purpose

The purpose of the package is to insert nonbreakable spaces (~, in Czech *vlna* or *vlnka*) after nonsyllabic prepositions and single letter conjunctions directly while $\text{\TeX}$ ing the document. The macros recognise math and verbatim by $\text{\TeX}$ means. Inserting nonbreakable spaces by a preprocessor may never be fully reliable because user defined macros and environments cannot be recognised.

1.2 Installation

The package consists of the following files:

- `xevlna.sty` – put it to the directory where both `xetex` and `xelatex` expect included files, preferably `texmf-dist/tex/xelatex/xevlna/`
- `xevlna.pdf` – compiled manual, put it to a directory where `texdoc` looks for documentation, preferably `texmf-dist/doc/xevlna/`
- `xevlna.tex`, `xevlna-inc.tex` – source files of the manual

1.3 Usage in $\text{\LaTeX}$

The package is used in $\text{\LaTeX}$ by:

```
\usepackage{xevlna}
```

1.4 Usage in plain $\text{\TeX}$

The package is used in plain $\text{\TeX}$ by:

```
\input xevlna.sty
```

1.5 Enabling and disabling

Insertion of nonbreakable spaces may be undesirable in some parts of a multilingual document. It may therefore be disabled by `\xevlnaDisable` and enabled `\xevlnaEnable`. Insertion is enabled by default.

1.6 Implementation details

The package makes use of the `\XeTeXinterchartoks` mechanism. New classes for prepositions and opening punctuation are allocated by `\newXeTeXintercharclass`. The non-breakable space is inserted whenever a single character belonging to the preposition class is followed by a space. It will therefore be inserted in expression `o lišce` but not in expression `po lišce`. The preposition itself cannot be typeset in a different font because the space is not recognised in such a case. If `\textit{i} v \textbf{lese}` is entered, the nonbreakable space will be inserted after `v` but not after italic `i`. The text following the preposition may be in a different script. The nonbreakable space will be inserted after Czech preposition `v` in: `v दिल्ली`.

The package does not use “@” in the macro names¹ in order to make it easily usable in plain X_ET_EX. This brings a danger of redefining internal macros by a user. The package defines and immediately consumes `\next` and makes use of these internal macros:

- `\CSopenpunctuation`
- `\CSnonsyllabicpreposition`
- `\CSinterchartoks`
- `\CSnointerchartoks`
- `\PreCSpreeposition`
- `\ExamineCSpreeposition`
- `\ProcessCSpreeposition`
- `\xevlnaXeTeXspace`

1.7 Changes

Version 1.1 reflects increased number of character classes and is backward compatible with older versions of X_ET_EX.

1.8 License

The package can be used and distributed according to the LaTeX Project Public License version 1.3 or later the text of which can be found at the `License.txt` or at <http://www.latex-project.org/lppl.txt>

---

¹Usage of “@” is now needed for recognition of X_ET_EX version and hence setting the correct boundary class.

2 Český manuál

Toto je manuál balíčku „vlna“ implementovaného pomocí X_ET_EXu. Lze jej použít jak pro plain X_ET_EX, tak pro X_EL_AT_EX.

2.1 Účel

Tento balíček slouží ke vkládání nezlomitelných mezer (vlnek) za neslabičné předložky a jednopísmenné spojky přímo při T_EXování dokumentu. Makra rozeznávají matematiku a verbatim T_EXovými prostředky. Vkládání nezlomitelných mezer preprocesorem nikdy nemůže být naprostě spolehlivé, protože uživatelsky definovaná makra a prostředí nelze rozpoznat.

2.2 Instalace

Balíček se skládá z následujících souborů:

- `xevlna.sty` – uložte jej do adresáře, kde `xetex` i `xelatex` očekávají vkládané soubory, nejlépe `texmf-dist/tex/xelatex/xevlna/`
- `xevlna.pdf` – zkompilovaný návod, vložte jej do adresáře, odkud `texdoc` čte dokumentaci, nejlépe `texmf-dist/doc/xevlna/`
- `xevlna.tex`, `xevlna-inc.tex` – zdrojové soubory návodu

2.3 Použití v X_EL_AT_EXu

Balíček se použije v X_EL_AT_EXu:

```
\usepackage{xevlna}
```

2.4 Použití v plain X_ET_EXu

V plain X_ET_EXu se balíček použije takto:

```
\input xevlna.sty
```

2.5 Zapnutí a vypnutí vlnek

Vkládání vlnek může být nežádoucí v některých částech vícejazyčného dokumentu. Lze jej vypnout makrem `\xevlnaDisable` a znova zapnout makrem `\xevlnaEnable`. Po načtení balíčku je vkládání vlnek zapnuto.

2.6 Implementační detaily

V balíčku je využíván mechanismus \XeTeXinterchartoks specifický pro X_ET_EX. Pomocí příkazu \newXeTeXintercharclass jsou alokovány nové třídy pro předložky a otevírací interpunkci. Nezlomitelná mezera (vlnka) je vložena, pokud za samostatným znakem z třídy předložek následuje mezera. Bude tedy vložena do výrazu $\circ$ lišce, ne však do výrazu po lišce. Předložka nesmí být sázena jiným fontem. Ve výrazu \textit{i} v \textbf{lese} bude vlnka vložena za předložku v , ale nebude vložena za spojku i v kurzívě. Text po předložce může být psán i jiným písmem. Vlnka bude vložena za předložkou v i ve výraze : v दिल्ली .

Balíček nepoužívá „@“ ve jménech makr², aby bylo usnadněno použití v plain X_ET_EXu. To však přináší nebezpečí, že bude interní makro předefinováno uživatelem. Balíček definuje a okamžitě použije \next a používá tato interní makra:

- \CSopenpunctuation
- \CSnonsyllabicpreposition
- \CSinterchartoks
- \CSnointerchartoks
- \PreCSpreeposition
- \ExamineCSpreeposition
- \ProcessCSpreeposition
- \xevlnaXeTeXspace

2.7 Změny

Verze 1.1 bere ohled na zvýšený počet znakových tříd a je zpětně kompatibilní s předchozími verzemi X_ET_EXu.

2.8 Licence

Balíček může být používán a šířen podle LaTeX Project Public License verze 1.3 nebo novější, jejíž text najdete v souboru `License.txt` nebo na <http://www.latex-project.org/lppl.txt>

---

²Znak „@“ je nyní nutný pro rozpoznání verze X_ET_EXu a tudíž správnému nastavení hodnoty *boundary class*.